

DOM

afsagt den 29. januar 2015 af Vestre Landsrets 15. afdeling (dommerne Kirsten Thorup, Stig Glent-Madsen og Jette F. Skole (kst.) med domsmænd) i ankesag

V.L. S-2057-14

Anklagemyndigheden

mod

E

Født august 1989

(advokat Anne-Mette L. Rahbek, Viborg)

Retten i Holstebro har den 22. september 2014 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. 6-1608/2014).

Påstande

E har gentaget påstanden om betaling af erstatning på 104.350 kr. med procesrente fra den 17. oktober 2013.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse. Anklagemyndigheden har ikke bemærkninger til kravets opgørelse.

Anklagemyndigheden har alene gjort gældende, at E ved ikke at udtale sig i forbindelse med grundlovsforhør og efterfølgende forlængelser af varetægtsfængslingen selv har givet anledning til frihedsberøvelsen.

Forklaring

_____ E _____ har forklaret, at han ikke ønskede at udtale sig under grundlovsforhøret og de efterfølgende forlængelser af varetægtsfængslingen, da han så ville blive sigtet for episoden først på aftenen. Han ønskede heller ikke at udtale sig om enkelte forløb i løbet af aftenen. Hans lillebror X2 var også sigtet i sagen, og han frygtede derfor tillige, at han kunne komme til at skade X2. Uanset hvad han havde fortalt, var han blevet varetægtsfængslet. Han havde på daværende tidspunkt en længere reststraf.

Landsrettens begrundelse og resultat

Den forklaring, som _____ E _____ afgav under hovedforhandlingen efter ikke at have udtalt sig under grundlovsforhøret og under de efterfølgende retsmøder, hvor varetægtsfængslingen blev forlænget, beskriver, hvordan _____ E _____ for at hjælpe sin søster havde været i slagsmål med F på _____, og at de friske skader, han havde ved undersøgelsen, var opstået under dette slagsmål. Han ville ikke forklare yderligere, bortset fra at han fik nogle skader ved, at han fik smadret en flaske. Han ønskede ikke at blive sigtet i den forbindelse og havde derfor valgt ikke at afgive forklaring. Han forklarede endelig, at han ikke havde været nede ved åen.

I byrettens begrundelse for at frifinde _____ E _____ indgår hans forklaring alene på den måde, at den - som anklagemyndigheden havde peget på - viste et "muligt motiv", men forklaringen indgår ikke i byrettens - og senere landsrettens - begrundelse for at frifinde _____ E _____.

Byretten henviste således i begrundelsen blandt andet til, at anklagemyndigheden ikke havde ført vidner, der havde overværet overfaldet, ligesom der heller ikke i sagen forelå egentlige tekniske beviser mv. Landsretten tiltrådte byrettens frifindelse og begrundelse. I landsrettens begrundelse blev det blandt andet yderligere tilføjet, at F's forklaring for landsretten afveg på en række punkter fra forklaringen i byretten.

Såfremt _____ E _____ var fremkommet med sin forklaring under grundlovsforhøret eller under et af de følgende retsmøder, hvor varetægtsfængslingen blev forlænget, er der derfor ikke grundlag for at antage, at mistanken mod ham derved var blevet så svæk-

ket, at han var blevet løsladt. Der er herefter ikke årsagsforbindelse mellem E's
undladelse af at afgive forklaring og varetægtsfængslingen.

E har således ikke givet anledning til frihedsberøvelsen, og han har derfor krav på erstatning i medfør af retsplejelovens § 1018 a, stk. 1, på 104.350 kr. med renter som nedenfor anført.

Thi kendes for ret:

Statskassen skal til E betale 104.350 kr. med procesrente fra den 17. oktober 2013.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for begge retter.

Kirsten Thorup

Stig Glent-Madsen

Jette F. Skole

(kst.)

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg den 29. januar 2015.

Bonnie Broe
retssekretær

RETTEEN I HOLSTEBRO

Udskrift af dombogen

DOM

afsagt den 22. september 2014

Retten nr. 6-1608/2014
Politiets nr. SAV-2014-521-2145

Erstatningssøgende
E
Født august 1989
mod
Anklagemyndigheden

Denne sag er behandlet med domsmænd.

Tilkendegivelse af 23. juni 2014 er modtaget den 24. juni 2014.

E blev den 20. april 2013 kl. 07.40 anholdt som sigtet for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1.

Han blev efter varetægtsfængsling løsladt den 29. august 2013 kl. 17.10.

Ved Retten i Holstebros dom af 29. august 2013 blev E frifundet for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1. Vestre Landsret stadfæstede dommen den 7. februar 2014.

Advokat Anne-Mette Larsen Rahbek fremsatte ved breve af 17. september 2013 og 11. februar 2014 på vegne E krav om erstatning på 104.350 kr. for frihedsberøvelse, jf. retsplejelovens § 1018 a, stk. 1.

Statsadvokaten afviste den 4. april 2014 kravet.

Rigsadvokaten afviste den 3. juni 2014 kravet.

Anklagemyndigheden har påstået frifindelse for kravet på grund af egen skyld under henvisning til retsplejelovens § 1018a, stk. 3, og nedlagt påstand om, at erstatningssøgende selv bærer de omkostninger, der er forbundet med sagens indbringelse for retten.

Sagens oplysninger

Anklagemyndigheden har under sagens behandling dokumenteret en række bilag fra straffesagen, samt de under straffesagen udfærdigede retsbøger og

dombøger.

Erstatningssøgende blev fremstillet i et grundlovsforhør den 20. april 2013, hvorefter der skete fristforlængelse den 2. maj 2013, den 30. maj 2013, den 27. juni 2013 og den 18. juli 2013.

Den 29. august 2013 blev der i byretten afsagt en frifindelsesdom, hvilken dom blev stadfæstet af Vestre Landsret. Erstatningssøgende havde indtil hovedforhandlingen ikke ønsket at udtale sig.

Statsadvokaten har i sin afgørelse af 4. april 2014 som begrundelse for nægtelse af erstatningskravet blandt andet anført følgende:

"...
Midt- og Vestjyllands politi blev den 20. april 2013 kaldt til værtshuset i , hvor forurettede havde søgt hen efter at være blevet overfaldet. Det kunne konstateres, at forurettede havde været nede i den nærliggende å, da våde fodspor førte op til og da forurettede var drivvåd. Et andet sæt våde fodspor antoges at tilhøre en gerningsmand. Disse fodspor førte hen til adressen i , hvor Deres klient på daværende tidspunkt boede i lejligheden 1. th.

Ved politiets henvendelse hos Deres klient på , kort tid efter gerningstidspunktet, blev døren åbnet af Deres klients kæreste, X1 . Hun forklarede ved en afhøring den 20. april 2013, at hun fik våde strømper da hun kom ud i gangen for at lukke døren op for politiet. Hun forklarede, at der ikke var meget vand, men at det nærmest så ud som om, at nogen var kommet ind med vådt fodtøj.

Da politiet kom ind i lejligheden konstaterede man, at Deres klient havde et frisk sår på det ene knæ. Desuden var vaskemaskinen i gang på dette umiddelbart usædvanlige tidspunkt.

Ved grundlovsforhøret ved Retten i Herning den 20. april 2013 blev ovennævnte omstændigheder dokumenteret. Det blev yderligere dokumenteret, at Deres klient havde været i byen om natten, ligesom det blev dokumenteret, at der efterfølgende blev fundet en våd sko og en frisk blodlignende plet i lejligheden.

Deres klient ønskede, til trods herfor, ikke at udtale sig.

Ved kendelsen blev der foretaget en vurdering af ovennævnte forhold, og disse blev ifølge kendelsen "... sammenholdt med at de sigtede ikke har afgivet nærmere forklaring om forholdene", og Deres klient blev herefter varetægtsfængslet.

Det omstændighed, at Deres klient er tidligere voldsdømt, taler yderligere for, at han burde have forklaret sig.

Den 2. maj 2013 fik Deres klient sin varetægtsfængsling forlænget. I forbindelse med denne fristforlængelse blev det dokumenteret, at politiet havde fundet en totenschlæger i Deres klients lejlighed. En to-

tenschlæger kan, når den er udfoldet, forveksles med en jernstang. Forurettede havde tidligere forklaret, at han var blevet slået med en jernstang. Det blev ved denne fristforlængelse endvidere dokumenteret, hvorledes forurettede ved en fotokonfrontation havde udpeget Deres klient som mulig medgerningsmand.

Deres klient ønskede heller ikke at udtale sig under denne fristforlængelse, uagtet at den foretagne dokumentation, sammenholdt med den under grundlovsforhøret foretagne dokumentation, kaldte på en nærmere forklaring fra Deres klients side.

Der blev efterfølgende foretaget fristforlængelse den 30. maj 2013, den 27. juni 2013 og den 18. juli 2013. Kendelsen om fristforlængelsen af den 18. juli 2013 blev kæret, og den 19. juli 2013 traf Vestre Landsret afgørelse om, at varetægtsfængslingen skulle opretholdes. Også her blev der lagt vægt på den tiltaltes tavshed.

...

Rigsadvokaten udtalte, at han var enig i statsadvokatens begrundelse for at nægte erstatning.

Rettenns begrundelse og afgørelse.

Erstatningssøgende har under straffesagen ikke været forpligtet til at udtale sig, men retten finder, at det under grundlovsforhøret og de senere fristforlængelser på baggrund af de foreliggende omstændigheder og fund må have stået klart for erstatningssøgende, at der ville ske frihedsberøvelse. Erstatningssøgende findes derfor at have haft en særlig anledning til at forklare sig, og retten finder, at erstatningssøgende ved sin undladelse har handlet uforsigtigt ved ikke at forsøge at rense sig for mistanken.

Som følge heraf tages anklagemyndighedens påstand om frifindelse til følge, jf. retsplejelovens § 1018a, stk. 3.

Thi kendes for ret:

Anklagemyndigheden frifindes.

_____ E _____ skal betale sagens omkostninger.

Niels Bjerre
dommer

/s/n

Udskriftens rigtighed bekræftes.
RET TEN I HOLSTEBRO, den 23. september 2014

Heidi Refslund-Nørgaard

kontofuldmægtig